

JAMES JACKSON ANDOLINI

ENSIMMÄINEN TOISINAJATTELIJA

ENSIMMÄINEN TOISINAJATTELIJA

James Jackson Andolini

Ensimmäinen toisinajattelija

Tämä teos on kaikilta osin fiktiivinen. Mikäli toisin ei erikseen ilmoiteta, kaikki tässä teoksessa esiintyvät nimet, hahmot, liikeyritykset, paikat, tapahtumat ja sattumukset ovat tekijän mielikuvituksen tuotosta ja/tai niitä käytetään fiktiivisesti. Kaikki samankaltaisuudet olemassaoleviin henkilöihin - elossa oleviin tai kuolleisiin - todellisiin tapahtumiin, sijainteihin tai liikeyrityksiin ovat sattuman tulosta.

© 2022 James Jackson Andolini

Kannen suunnittelu: James Jackson Andolini, pohjakuva Pixabay / GDJ

Sisuksen taitto: James Jackson Andolini

Kuva sivulla 162: James Jackson Andolini, kuvamuok. Pixabay / mohamed_hassan

Kuvat sivuilla 214 ja 235: James Jackson Andolini

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4458-1

www.jackandolini.com

Omistettu vaimolleni.

Ilman sinua ei olisi tätäkään.

OSA I: NAINEN VAILLA TULEVAISUUTTA

- 1 -

Sade.

Raastava tihku piiskasi likaista asfalttia. Illan heikkenevä valo sai tienpinnan välkähtelemään himmeästi säteissä, jotka vielä jaksoivat suodattua hämärän läpi. Puuskainen tuuli työnsi tahraisia julisteenriekaleita eteenpäin. Papereiden iloinen väritys - joka oli nyt jo tahriintunut kuranruskeaan - kertoi niiden olevan mainoksia jonkinlaiseen kabareeseen. Laput olivat nähneet parempiakin päiviä - niin kuin oikeastaan kaikki muukin tässä olemassaolon takapihalle jähmettyneessä kaupungissa.

Imin tupakkaani ja vedin lierihattua syvemmälle. Toimistoni aaltopeltinen katos ei ollut täysin tiivis, vaan ruostunut kate päästi lävitseen vesinoron siellä ja toisen täällä. Onneksi hattuni suojeli sentään tupakkaani pahimmalta kastumiselta, trenssitakkini olkapäät alkoivat kuitenkin jo vettyä.

Sellaista se oli, kun oli hiljaista. Silloin tupakkaa kului, mutta aikaa ei.

Pyöritin savuketta sormieni välissä ja katselin sen hehkuvaa päätä. Vein filtterin huulilleni ja imin. Lämmin savu täytti keuhkoni. Haistoin määrän asfaltin ja tunsin kuinka pieni puuskainen tuuli puhalsi loppukesän ankeita pisaroita vasten poskeani.

Syksy tulisi tänä vuonna aikaisin.

Sade oli loppukesästä Zitadellessa tavanomainen olotila. Silloin tuntui tihuttavan joka päivä, ja vähintään kahdesti viikossa kaupunkia riepotteli oikein kunnon myrsky, joka kasteli kaiken ja tempoi irti kattopellin tai pari. Katsellessani katosta tippuvia vesinoroja mietin, että seuraavassa myrskyssä se saattaisinkin olla minä, jonka katto leijailisi myrskytuulen matkassa tuntemattomille maille. Minun

olisi siis syytä tarttua toimeen ja vihdoinkin ostaa ne uudet kattopellit asian perinpohjaisen pohdinnan asemasta. Nykyiset ruosteenlaikuttamat ja vain huterasti kiinni pysyvät lipareet tuskin kestäisivät enää seuraavaa puhuria.

Mutta jotenkin omituisesti silloin, kun oli vähemmän viheliäinen keli, koko asia ei ollut mielessäni ja sitten, kun tuli tällaisia päiviä, jolloin vettä tuli enemmän kuin asiakkaita, muistin että tämäkin asia olisi taas pitänyt hoitaa auringonpaisteen aikana.

Sitten joskus, kun katto olisi kunnossa, saisi edes polttaa tupakkinsa rauhassa.

Ei aikaansaamattomuuteni kuitenkaan laiskuudesta johtunut - ei ainakaan pelkästään. Dilemmani oli monisyisempi.

Hyvien kielten aikaan oli pitänyt kiirettä. Viimeiset viikot olivat kuluneet muutaman vaikeamman jäljitystehtävän kimpussa. Ensin oli pitänyt jäljestää kadonnut rahälähetys (joka sittemmin löytyi lähetyksen kuljettajan salaisen rakastajattaren kotoa) ja sen jälkeen piti etsiä eräs kadonnut tyttöystävä (joka löytyi uuden sängynlämmittäjän kainalosta).

Hyviä keikkoja. Rahakkaita, mutta varsin aikaavieviä.

Mutta ollakseni nyt *aivan* rehellinen: melko tavanomaisiahhan nuo työkeikat olivat olleet ja vaikka ne olivatkin ottaneet oman aikansa, eivät ne nyt sentään *kaikkeaa* aikaani olleet vieneet.

Siitä pääsemmekin dilemmani monimutkaisempaan osaan.

Suurin osa ajastani oli kulunut Ariadnen kanssa perinteisessä kuviossa, johon liittyi paljon soutamista, yhtä paljon huopaamista ja joka alkoi olla minulle aivan liian tuttu.

Pudistelin päätäni miettiessäni, kuinka joku saattoikaan olla niin kaksijakoinen.

Hyvinä päivinä tyttöystäväni tunnettiin nimellä Ariadne Vandenberg. Noina harvalukuisina, onnellisina päivinä hän saattoi olla mitä mainiointa seuraa, suunnitella ravintolansa avaamista ja pohtia millaisia ruokia listalta tarjottaisiin. Tuolloin hänen päivänsä täyttyivät iloisesta hössötyksestä, erilaisten reseptien kokeilusta sekä lämmöstä, rakkaudesta ja sellaisesta hyvántahtoisuudesta, jota saattoi vain mykistyneenä ihailla.

Kuraisessa Zitadellessa unelmoimaan uskaltautuvat ihmiset olivat harvassa. Heitä harvinaisempia olivat oikeastaan vain ne, jotka uskalsivat uskoa unelmiinsa. Ja noina hyvinä päivinä Ariadne kyllä uskalsi uskoa. Silloin hän oli täysin vakuuttunut siitä, että avaisi ravintolansa vielä joskus. Että juuri hän onnistuisi, vaikka niin monet epäonnistuivat.

Eihän sellaista optimismia ja rautaista itseluottamusta voinut kuin ihailla.

Ja jos siinä olisikin ollut kaikki, niin minä olisin epäilemättä jättänyt vettä pitämättömän tönöni ja karannut auringonlaskuun Ariadnen kanssa.

Mutta kun sitten oli niitä toisenlaisia päiviä. Sellaisia, jolloin iloinen ja puuhakas Ariadne oli enää haalistunut muisto ja hänen jättämänsä ammottava tyhjiö täyttyi ääriään myöden Cocosta.

Ariadnen miltei täydellisenä vastakohtana Coco oli pitelemätön, häikäilemättömän seksuaalinen, viettelevä ja voimakastahtoinen. Hyväksikäyttäjä. Hänelle mikään ei ollut pyhää ja seksi vain yksi keino saada haluamansa. Mikäli en olisi nähnyt Ariadnea niin useasti alasti ja olisi tuntenut hänen jokaista sopukkaansa niin perinpohjaisesti, olisin todella voinut kuvitella kyseessä olevan kaksi eri ihmistä.

Mutta ei, Ariadnella ei ollut kaksoissiskoa eikä kukaan vaihtanut naista yön aikana toiseen - ei ainakaan minun tietääkseni.

Ja olisinhan minä kyllä sen huomannut.

Silti aamulla vierestäni saattoi herätä aivan toisenlainen tyttö, kuin oli kainalooni illalla silmänsä ummistanut. Sellainen arvaamattomuus piti ihmisen valppaana ja vaikka usein nuo päivän ensimmäiset silmäykset kertoivat jo riittämiin, kumpi naisista olikaan sinä päivänä puikoissa ja millaiseksi loppupäivä sitten muodostuisi, jännitystä se ei poistanut. Usein minua pelotti aamulla kohdata tulevaa päivää ja sitä, mitä se toisi tullessaan. Katoaisiko edellisillan hyvä fiilis uuden aamun valtavaan riitaan? Lentäisivätkö vaivalla laittamamme ruokalajit ikkunasta ulos vain siksi, ettei Coco voinut sietää Ariadnen kokkauksia?

Koskaan ei voinut tietää millaiseksi tilanne kehittyisi.

Noista ensimmäisistä silmäyksistä saattoi vain nähdä, menisikö päivä hyvään vai huonoon suuntaan. Loppu oli täysin hämärän peitossa.

Usein Coco oli paikalla vain muutamia päiviä kerrallaan. Ja hyvä niin, sillä nuo päivät olivat raskaita. Cocoa oli kertakaikkisen mahdoton kestää: hän tuntui järjestävän draamaa mitä pienimmistäkin yksityiskohdasta ja suuttuvan olemattomuuksista. Hänellä oli tapana kiristää hermoni lähes katkeamispisteeseen, kunnes sitten eräänä kauniina aamuna... kuin aurinko myrskyisen viikon jälkeen, Cocon kylmä katse vaihtui Ariadnen eloisaan pilkkeeseen. Raaka seksuaalisuus katosi ja tilalle tuli jotakin läheisempää ja lämpimämpää. Cocon valtakuvitelmat ja -havitelmat vaihtuivat ravintolan ruokalistan pohdintaan.

Ne olivat niitä parhaita päiviä, kuin auringonpaistetta pitkän myrskyn jälkeen.

Ja totta puhuakseni, nuo hyvät päivät minua olivat estäneet kattoa korjaamasta, ei mikään valtava asiakasrynnistys. Sitä piti osata nauttia elämästä, silloin kun se hymyili.

Sen minä olin Ariadnelta oppinut.

Imaisin tupakkaani ja hämmennyin, kun keuhkoni eivät täyttyneetkään rentouttavasta savusta. Huomasin polttelevani pelkkää filttä. Nakkasin sen sormillani kuraiselle kadulle, kavereidensa seuraan ja palasin sisään. Alkoi olla aika pistää luukut kiinni - ei asiakkaita tänään.

Kattokin saisi odottaa parempia keälejä.

- 2 -

“En vain ymmärrä, miksi se sinua haittaa?” Wegener kysyi minulta. Siemäilin juomaani ja yritin palauttaa mieleeni kysymyksen - mikä ei käynyt ihan helposti, sillä aloin olla jo aika kännissä.

Humala oli veljeni useimpina iltoina - raskas työ, raskaat hovit, niin minä itselleni uskottelin.

Tosin enhän minä ollut sinä päivänä tehnyt mitään tupakointia kummempaa, muttei nyt puututa pikkuasioihin.

Mutta palatkaamme asiaan ja Wegenerin kysymykseen:

“Niin, en vain saa oikein otetta Ariadnestä”, sanoin. “Toisena päivänä enkeli ja toisena paholainen.”

Wegener katseli minua irvokas tuike silmissään ja kohotti lasiaan. Hänen kapeat kasvonsa levisivät pilkalliseen hymyyn ja hän iski silmäänsä.

“Arvaan kyllä, että sinä haluaisit sen enkelin, mutta minä keksisin sille paholaiselle kyllä pirusti käyttöä. Ehkä me voitaisiin jakaa?”

Hymähdin, mutten tarttunut täkyyn.

Tätä tämä useimmiten oli, Wegener kiusasi minua naisistani. Hän ei ymmärtänyt minua eikä ikuisuuden jatkunutta ristiretkeäni löytää jotakin syvempää aina niin pinnallisen seksihurjastelun ja hauskanpidon sijasta. Se olikin kaiketi suurin eroavaisuutemme.

Wegener oli tuntenut minut lähes koko ikäni ja hän oli toki nähnyt saman kuvion toistuvan lukemattomia kertoja. Siinä missä maailma ympärillä tuntui pyörivän hetken hurmiossa, minä halusin aina vain kokea jotakin erityistä... jonkinlaista pintatasoa syvemmälle ulottuvaa ymmärrystä ja kokemusta siitä millainen toinen ihminen *oikeasti* oli. Olin joskus lukenut joistakin vanhoista, kielletyistä teksteistä kuvauksia sellaisista ihmissuhteista, joita oikeasti janosin, mutta sellaiset romantilliset hömpötykset eivät enää olleet suosiossa.

Eivätkä ihan laillisiakaan.

Uudessa maailmassa oli muotia tutustua ihmisiin, nauttia heistä aikansa ja siirtyä sitten kuuliaisesti eteenpäin. Tämä liturgia oli suorastaan kansalaisvelvollisuus Federaatiossa, joka tuntui perustuvan tälle perustavanlaatuiselle totuudelle.

Ja mikäs siinä, hauskaahan sellainen keitaalta toiselle hyppiminen aikansa oli, mutta silti minulla oli aina ollut tunne, että jotakin olennaista jäi puuttumaan.

Ja tuo tunne oli vuosi vuodelta vain voimistunut, jopa siinä määrin, että se oli viimeisen kesän aikana todella alkanut vaivaamaan minua.

Siinä me olimme kovin erilaisia, Wegener ja minä. Häntä ympäröivä reaalityodellisuus ei häirinnyt lainkaan samassa määrin kuin minua ja sen vuoksi minä kai olinkin onnistunut uskottelemaan itselleni, että vika oli minussa, ei maailmassa.

Baarin hälinässä keskityn tarkkailemaan pitkäaikaisinta ystävääni yrittäen nähdä hänet sellaisena kuin hän oikeasti oli. Se ei ollut hankalaa, sillä minulla oli sellainen kyky - *todella* katsoa ja nähdä, kun muut vain yleensä silmäilivät pikaisesti ja näkivät sen mitä *halusivatkin* nähdä. Tuo kaikinäkevä katse oli varmaan yksi niistä syistä, miksi olin kohtalaisen menestynyt yksityisetsivänä. Ainakin niin menestynyt kuin se Zitadellessa ylipäätään oli mahdollista.

Tuona iltana Rudolf Wegenerillä oli päällään vanha uskollinen samettinen pikkutakkinsa, jonka kyynärpäitä koristivat nahkaiset paikat. Takki oli kuultanut ja niin tahrainen, että se oli varmaan raahautunut läpi yhden jos toisenkin maailmanlopun. Joskaan asu ei ollut sen likaisempi kuin Wegenerillä yleensä (tai Wegener ylipäätään). Hän ei ollut siisti mies ja ilmeisesti keräsi elämänsä ehtoopo- uolen jo ylittäneitä vaatekappaleita jostakin aatteellisesta syystä, jota tuskin itsekään enää muisti.

Ei sillä, asu oli varsin hyvää jatkumoa Wegenerin muuhunkin olemukseen. Tämän kasvot olivat poissaolevat ja hieman humalaiset, kirkkaansiniset silmät olivat sameat ja tuijottivat mitään näkemättä ympärilleen. Wegener nojaili toiseen nyrkkiinsä, piteli tiukasti otteessaan oluttuoppia kuin olisi puristanut pelastusköyttä ja antoi katseensa harhailla baarin ihmisissä. Tietämättään Wegener onnistui näyttämään juuri siltä mitä olikin - opettajalta. Tosin erittäin alkoholisoituneelta sellaiselta.

Yritin muistaa, montako tuoppia Wegener oli jo kumonnut, mutta tote- sin sitten, ettei minulla ollut käsitystä edes omasta saldostani.

Yhtäkkiä Wegenerin katse terävöityi ja hän käänsi nuo hailakan siniharmaat silmänsä minuun.

“Mieti nyt - me elämme parasta elämää mitä voi olla! Sinä ja minä; o- lemme nuoria, meillä on työt ja kohtalainen elintaso. Naisia riittää ja kun yksi alkaa kyllästyttää, toinen on jo tulossa. Ja varsinkin sinulla, kun olet niin supliikki ukko.”

Nyökkäsin ja mietin ohimennen uskoinko silti kuitenkaan onnel- lisuuteemme täysin varauksetta. Tätäkö se muka oikeasti oli?

Tietysti oli syytä muistaa, että minä ja Wegener ja muut Zitadellen asuk- kaat olimme onnekkaita, kun saimme ylipäätään elää Federaatiossa muurien suo- jassa. Niiden ulkopuolella kun ei ollut jäljellä niin minkäänlaista sivistynyttä elämää. Ainoastaan synkkää barbariaa. Siellä tällaiset elämänarvojen pohdinnat olisivat olleet kertakaikkisen turhia.

Samassa Wegener jatkoi:

“Sinäkin olet oikea mestari siinä. Katselet jotakin tyttöloista, teet pari hassua ‘havaintoa’ siitä naisesta, ja se on siinä - uusi kaato valmiina ja seivästystä vailla.”

“Saat sen kuulostamaan niin tarkoitushakuiselta.”

Wegener huitaisi kädellään torjuvasti ja irvisti.

“Kuka siitä mitään välittää? Ja jos - tosiaan iso JOS - kävisi niin, ettei sinua sattuisikaan onnistamaan, niin sitten on näitä paikkoja. Katso nyt ympärillesi, hyvä mies!”

Arvasin kyllä mitä Wegener ajatteli eikä minun sen vuoksi tarvinnut ympärilleni töllistellä. Silti annoin katseeni kiertää ja yritin nähdä Seitsemäs Taivas-baarin uusin silmin. Saatoinkin aikani kuluksi yrittää keksiä jonkinlaisen uuden näkökulman argumenttiin, jonka tiesin Wegenerin hetken päästä esittävän.

Suoraan vastapäätä minua avartui salin etuosa, jossa nökötti pitkä, hieman kallelleen asennettu puinen baaritiski. Sen takana välkehti likaisen pölykerroksen takaa iso, monimetrisen peili. Baaritiskin etuosassa riippui muutama repeilyt juliste. Osa julisteista oli Federaation Virallisia Tiedotteita, joita laki velvoitti aina pitämään tietyn määrän näköksällä. Niiden tekstit olivat tuttuja vanhaa;

ÄLÄ TURHAAN MUREHDI, NAUTI!

ja:

FEDERAATIO HUOLEHTII SINUSTA JA TARPEISTASI!

ja tietenkin, ikuinen klassikko:

JUMALA ON KUOLLUT

Näiden lisäksi oli tietysti nippu kepeämpää kamaa, lähinnä eri artistien mainosjulisteita. Joukossa oli vaihtelun vuoksi muutama musiikkiyhte, mutta ehdottomasti suurin osa painetuista julisteista koostui alastomista naisista nojaamassa strippitankoon tai istumassa tuolilla jalat harallaan, ainoana asusteenaan puuhka jalkojensa välissä.

Sillä vaikka viina ja musiikki olivatkin Seitsemännen Taivaan nurkkakivet, niin varsinainen perustus koostui tietenkin naisista.

Ja niitähän baarissa riitti. Annoin katseeni ajautua julisteiden täplittämältä baaritiskiltä sivuun ja näin pyöreät korokkeet, joiden keskeltä kohosivat kimaltelevat kromitangot. Saarekkeita oli kymmenkunta ja niistä jokaisen ympärillä lojui nahkainen, donitsinmuotoisesti estradia kiertävä sohvaryhmä, jolla istui vaihteleva määrä eri-ikäisiä ja eri-kokoisia miehiä (ja myös joitakin naisia).

Lähes jokaisen saarekkeen tangolla kiemurteli strippari, osa täysin alasti, osa vielä jokin kimalteleva kangaskappale yllään. Osa naisista oli jossakin parinkymmenen ikävuoden molemmin puolin, mutta oli joukossa muutama vanhempikin. Katseeni osui minua lähimpänä tanssivaan naiseen ja hänen lähes rinnattomaan olemukseensa. Pelkät valkoiset pitsistringit päällään hän hieroi selkäänsä tankoa vasten ja aukoi suutaan kuin orgasmin kourissa. Kun hän ketkutellen polvistui alemmas, miesjoukko (ja ainakin kaksi naista) kumartui hänen housujaan kohti valmiina auliisti tunkemaan niihin rahaa. Yksi miehistä yritti tarttua stringeihin ja kiskaista niitä, mutta strippari reagoi salamana ja kenkäisi miestä korkokengällään kauemmaksi. Hänen huulensa muodostivat sanat, jotka kykenin lukemaan hänen huultaan metrien päästä

Viiskymppiä.

Miehen reaktio ei tarvinnut huulitalukua, hän kaivoi taskustaan rypyisen setelin ja tarttui stripparia kämmenestä johdattaen hänet alas tasanteelta kuin arvokkaankin leidin. Sitten hän talutti saaliinsa baarin laidalle, harmaan maitolasisen seinän taakse.

Miehen pöytäseurue hurrasi tyhjentyneen tangon ympärillä. Seuraava ilolintu oli kuitenkin jo kiiruhtamassa täyttämään syntynyttä ansaintatyhjiötä, ja ennen kuin täydet kaksi minuuttia oli täynnä, seuraava samanhenkinen tapahtumakulku oli jo täydessä käynnissä.

Tämä tuttu kuvio oli toistunut elämäni aikana satoja kertoja aivan silmieni edessä. Hitto, olinhan minä ottanut osaakin yhteen jos toiseen irstauteen elämäni aikana, kyllähän minä tiesin millaista se oli.

Katseeni kääntyi sivuun, Federaation julisteeseen, joka kielsi murehtimasta ja muistutti nauttimisesta ja rypistin kulmiani. Nautintoa täällä kyllä oli tarjolla, kun vain oli rahaa. Mutta oliko siinä... *todella* kaikki?

Käännyin kohti Wegeneriä. Hän tietysti näki ilmeeni, tunnisti sen ja nyökkäsi. Ennen kuin hän ehti sanoa tuon argumentin, jonka tiesin olevan tuloillaan, ennätin väliin:

“Etkö koskaan mieti... no, en tiedä. Että eikö ole mitään muuta?”

“Tämän palatsin lisäksi, tarkoitat siis?”

“Niin”

Wegener siristi silmiään.

“Tietenkin, paljonkin! Mutta kun asiat nyt ovat tällä mallilla, niin ei sitä passaa miettiä liikaa. Viina, laulu ja naiset - se riittää minulle!”

Tarkastelin pitkäaikaisimman ystäväni kasvoja ja näin hänen silmistään jotakin sellaista, jota Wegener yritti kovasti piilottaa. Pilkahdus oli vain pieni kurtistus vasemmassa silmäkulmassa, jotakin jonka olisi voinut ohittaa pelkkänä elohiirenä, jos ei olisi tuntenut Wegeneriä. Mutta minä toki tunsin hänet aivan hyvin ohittaakseni tuon mikroilmeen. Olimme tunteneet melkein koko ikämme ja tiesin mitä pieni nykyis Wegenerin silmäkulmassa oikeasti tarkoitti:

Hän ei enää itsekään uskonut omiin puheisiinsa.

- 3 -

Uusi aamu, uusi sade. Uusi krapula.

Pitelin kosteaa pyyhettä päätäni vasten ja koetin sillä tavoin pitää jyskyttävää pääkoppaani kasassa. Olin varma, että ilman tiukkaa puristusotetta aivoni pullahtaisivat etukautta ulos. Siltä elo tuntui useimpina aamuinani. Aloin uskoa, että minun olisi opittava hankkimaan parempia aamuja; mitä pikemmin, sen parempi. Mutta sen pidemmälle en uskaltanut elämänmuutostani ajattelemaan, sillä sellaiset pohdinnat olivat aivan liian raskaita aamuun, joka oli jo muutenkin kivun, ahdistuksen ja melankolian surullinen *crescendo*.

Ja sadetta, voi taivas, että sitä taas piisasi! Ulkona oli hämärää kuin yöllä ja vettä tulvi pitkin kuraisia katuja. Irvistin kuunnellessani kattopeltien väpätystä tuulen puhureissa. Katto olisi kohta pakko paikata, oli sitten rahaa tai ei, satoi tai paistoi.

Oli hyvä päivä tai ei.

Samassa ovelta kuului koputus ja silmiäni avaamatta tiesin, kenen nyrkistä ääni oli lähtöisin. Pehmeät rystyset, eivät nyrkkitappeluiden kovettamat. Hento koputus, ei vaativa.

Alaisen koputus, ei asiakkaan.

“Niin, niin. Mitä nyt?” kysyin.

“Asiakas”, sihteerini sanoi ovenraosta. “Oletko... Voiko tulla?”

Ynähdin tavalla, jonka aamuminäni hyvin tunteva sihteerini tulkitsti heti aivan oikein. Ovi aukeni samaa tahtia silmiäni kanssa.

Hämäränkin huoneen valo tuntui olevan liikaa koko yön ryypäämisen rasittamille silmilleni. Miksi ihmeessä ihminen teki näin itselleen? Siristelin silmiäni vastavaloon ja yritin toeta.

Ovenraossa seisoj lyhyt ja kumara mies, jolla oli ikää arviolta noin kolmisenkymmentä vuotta. Hänen katseensa pälyili epäluuloisesti ympäriinsä, tarkasteli huoneeni pölyisiä ja likaisia nurkkia, ennen kuin lukittautui lopulta verestävään katseeseeni. En sanonut mitään, vaan annoin miehen tutkiskella ja tehdä omat päätelmänsä. En varmaankaan ollut sinä(kään) aamuna edustavin mahdollinen yksityisetsivä, mutta pian nähtäisiin olisinko riittävän edustava tämän miehen ahdistusta lievittämään - mistä tuo tuska sitten saattoi aiheutuakaan.

Noh, miehen lannistunut olemus kertoi jo paljon. Jotakin oli kadonnut, jotakin arvokasta. Kenties päämiehen rahaa? Priimushuora? Arvokkaita papereita, joita ei saanut vilkuilla? Tai jotakin muuta ainutlaatuista.

“Tuotanoinniin...” mies aloitti selvästikään tietämättä, mitä tehdä. Lakin lieri puristui muodottomaksi hänen valkoisissa sormissaan ja aina kun hän ei

puristanut sitä, hän hypisteli hattua hermostuneesti edestakaisin. Vettä tipahteli lattialle hatun huopakankaasta. Lattialle alkoi muodostua siitä pieni lammikko. No, minua sellainen ei haitannut, sillä toimistomökkini laulalattia oli vain hieman paremmassa kunnossa kuin sen katto.

”Kuulin että sinä, tai siis Te... että Te löydätte asioita.”

Nyökkäsin enkä sanonut mitään. Lähinnä siksi, että äänet sattuivat, erityisesti ne, joita itse päästelin. Siksi oli syytä harjoittaa itsehillintää ja olla vain hiljaa.

”Ja kun... minulla on siis... asioita hukassa” mies jatkoi pyöritellen hattuaan. Laskin, että hän sai lakin kiertämään täyden kierroksen viidellätoista hypistelyllä ja miehen hermostumisen asteella täyteen ympyrään ei kulunut montakaan hetkeä.

”Yleensä ei tarvita löytäjää silloin, jos mitään ei ole hukassa”, sanoin ja tunsin kuinka jyskytys paheni jokaisen sanan myötä.

Mies mietti sanojani ja nyökkäsi sitten. Lakki pysähtyi hänen käsiinsä. Hän nyökkäsi toistamiseen kuin olisi kuullut suurenkin viisauden ja jatkoi:

”Kun minulta on kadonnut... vaimo.”

Kohotin kulmiani, mutta sekin sattui.

Voi perhana sentään, mikä olo!

”Mihinkä te hukkasitte hänet?” kysyin ja hymyilin sitten. ”Tai no niin, tyhmä kysymys. Ette te minua silloin tarvitsisi.”

Hymyilin varovasti ja osoitin sormella yksinkertaisen työpöytäni takana olevaa yksinkertaista tuolia. Mies käveli paikoilleen varovasti, hätkähti sitten hieman aivan kuin olisi muistanut jotakin. Palasi ovelle ja sulki sen varovasti. Sitten hän palasi tuolille ja istui alas. Hänen takkinsa olkapääät olivat kosteat, samoin kenkät. Housut olivat säästyneet kuitenkin lähes kuivina. Tästä päättelin, ettei hän ollut tullut kaukaa, sillä ulkopuolella raivoava rajuilma olisi kastellut kenet hyvänsä alta viiden minuutin.

Kaivoin pöytälaatikosta esiin vanhan kirjoituslehtiöni, etsin esiin ensimmäisen tyhjän sivun ja aloin kysellä ja kirjoittaa.

Mies puhui noin vartin, jonka aikana selvisi suunnilleen seuraavaa: Marion Dupont, miehen kihlattu (ei siis vaimo) oli kadonnut. He olivat syöneet yhdessä aamiaista, jonka loppupuolella miehen oli täytynyt poistua hoitamaan muutama työasia sihteerinsä kanssa. Kun mies oli palannut, kihlattu oli jo poistunut aamiaispöydästä omille asioilleen.

”Tai niin ainakin luulen”, mies tähdensi ja hieroi otsaansa.

Mies ei ollut ihmetellyt mitään päivän aikana hoitaessaan omia asioitaan ja työtehtäviään.

”Syöttekö yhdessä lounasta?” kysyin.

”Joskus, mutta emme yleensä. Emme sillä kertaa.”

Kirjoitin kaiken ylös.

Mies oli jatkanut töitään koko edellisen päivän ja kun kihlattu ei ollut iltapäivästäkään vielä kotiutunut, häntä oli alkanut huolettaa. Päivällisaikaan huoli oli kasvanut levottomuudeksi ja illan kääntyessä yön puolelle se oli muuttunut jo kauhuksi.

“Kun sitä ei ikinä tiedä, mitä nykyään voi tapahtua”, mies jatkoi, “kun on niin paljon noita... *köyhiä ja huono-osaisia.*”

Mies värähti ja näytti hetken kuin hän olisi haistanut jotakin epämiellyttävää. Sitten hän pudisteli ajatuksen mielestään ja jatkoi.

Miehen yö oli ollut uneton - eikä kihlattu ollut palannut. Lopulta aamun ensi tunteina mies oli päättänyt kääntyä yksityisetsivän puoleen.

“Tiedättehän te Combinen, eivät ne mitään tälle tekisi.”

Nyökkäsin. Yhdistettyjen poliisi, miliisi ja sotilasjoukkojen - eli Combinen - tehtäviin kuului sinänsä kaikkien rikosten selvittäminen (olivatpa kyseessä sitten yksityiselämän alueella tapahtuvat rikokset tai valtorikokset), mutta tällaisissa tapauksissa tapausten prioriteetti oli matala. Ihmisiä katoili kaiken aikaa. Joskus he löytyivät muutaman päivän tai viikon ryyppy-, irstailu-, tai juhlaputken jälkeen kunnossa ja joskus taas eivät.

Useimmiten eivät, mietin ja irvistin ajatukselle.

“Mitä?” asiakkaani hätkähti. “Sanoinko jotakin pahasti?”

Havahduin siihen, että olin varmaankin irvistänyt ulkoisestikin.

“Anteeksi, vanha tapa. Ei liity tähän mitenkään. Jatkakaa.”

Mies mietti hetken ja arvioi kasvojani. Sitten hän nyökkäsi taas hienovaraisesti ja putkautti suustaan vielä muutaman faktan. Raapustin lehtiöni asioita sitä mukaa, kun asiakkaani niitä lateli ja pidin tarkasti huolta siitä, ettei tunnetilani välittynyt kasvoiltani. Siinä olikin tekeminen, sillä juttu ei näyttänyt alkujaankaan kovin lupaavalta. Siinä oli liikaa... *ilmaa*. Sellaisissa tapauksissa - minun vaatimatoman kokemuksen mukaan - tulos oli useimmiten päämiehelle epämieluisa. Ja kalliit jutut, joiden lopputulos oli surullinen, olivat yleisen asiakastytyvyyssyyden kannalta silkkaa murhaa.

“Olisiko teillä kuvaa hänestä?” kysyin.

Mies kaivoi taskustaan valokuvan, joka oli ulkona riehuvasta myrskystä huolimatta hämmästyttävän kuiva ja melko hyväkuntoinen.

Valokuvasta minua katseli nainen, jolla oli tasapainoiset kasvot, suuri hymyilevä suu ja leveät kasvot. Hiukset olivat tummanruskeat. Kasvot olivat kutsuvasti kallellaan ja katselivat kuvaajaa lämmöllä. Tosin siitä ei voinut olla täyttä varmuutta, sillä naisella oli päällään isot aurinkolasit. Ne näyttivät olevan hyvälaatuista optiikkaa ja sellainen oli melko kallista.

Tausta kuvassa oli tavanomainen - kuva oli otettu jossakin Zitadellen puistossa - ei kuitenkaan Capitolissa, sillä tornia ei näkynyt. Kesäpäivä oli ollut lämmin, sillä naisella oli yllään vain toppi. Taivas oli harmaan pilvinen, muttei kuitenkaan näyttänyt sateiselta. Ilmeisesti kuva oli otettu pariskunnan piknik-treffien

Yksityisetsivän huoleton rattopojan elämä saa uuden käänteen, kun hän saa peräjälkeen ratkaistavakseen kahden kadonneen naisen arvoitukset. Ensimmäinen tapaus nostaa esiin huvitusten täytteisen elämän alle hukkuvan raadollisuuden. Toinen johdattaa yksityisetsivän vielä vaarallisempien kysymyksien ääreen:

Kuka minä olen? Mitä minä edustan?

Ja ennen kaikkea: minkä vuoksi minä elän?

'Ensimmäinen toisinajattelija' näyttää mitä tapahtuu, kun ihmiset päättävät elää valheessa, jonka ylläpitämiseksi he ovat valmiita tekemään mitä vain - jopa hautaamaan todenpuhujat. Samalla teos esittää kysymyksen, kuinka pitkälle yksimielisyyden vaatimus ihmiset voi johtaa.